

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวาปีปทุม
ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการพัฒนาของครูผู้สอนที่สอนในช่วงชั้นใน
ระดับช่วงชั้นต่างกันในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
ทุกช่วงชั้นมีความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกัน
ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 จากโรงเรียนทั้งหมด 71 โรงเรียน จำนวนประชากร 568 คน

1.1 ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 275 คน

1.2 ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 293 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครชี และ มอร์แกน จำนวน 230 คน ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 110 คน

2.2 ครูผู้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต เป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน มี 7 ขั้นตอน คือ

1. การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน
2. การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
3. การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
4. การออกแบบการทดลอง
5. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือวัด
6. การทดลอง การรวบรวมและการวิเคราะห์และสรุป
7. การเขียนรายงานการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด เฉพาะ โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ขอความอนุเคราะห์ไปยังครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือของความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พร้อมนำแบบสอบถามไปให้ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงการกรอกแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยไปรับที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จนได้ครบทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลทุกชนิดในแบบสอบถามที่ได้นับคืนทุกฉบับ ก่อนที่นำมาลงรหัส
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์กำหนด ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยนำคะแนนที่ได้ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS For Windows เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อและรายด้าน และทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งรายด้านและรายข้อ พบว่า

1.1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนโดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด การเขียนรายงานการวิจัย การทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์และสรุปผล การศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และด้านการออกแบบการทดลอง

1.2 ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 ด้านการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.4 ด้านการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการพัฒนา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.5 ด้านการออกแบบการทดลอง ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการการพัฒนา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.6 ด้านการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.7 ด้านการทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์และสรุปผล ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.8 ด้านการเขียนรายงานการวิจัย ครูผู้สอนมีความต้องการการพัฒนาในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่ครูทำการสอน ผลปรากฏว่า ครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน การศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดจำแนก การทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์และสรุปผล และการเขียนรายงานการวิจัย และสรุปผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการการพัฒนา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ผลการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 -3) กับครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 -6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีประเด็นที่สนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนโดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยต้องรู้การสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน วิธีการสร้างเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย ต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย เพื่อจะขอคำแนะนำในการทำวิจัยหรือพัฒนางานวิจัยของตนเอง ในชั้นเรียนที่ตนเองสอนอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ดา อุปมาใต้ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษารื่องการศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำพอง พบว่า ครูมีความต้องการให้

โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนทั้งด้านนโยบายการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกและด้านความรู้ความเข้าใจ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรพล ฉลาดเข้ม (2544 : บทคัดย่อ) และประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง (2545 : 70) ที่ศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ครูมีความต้องการในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหา และวิธีการพัฒนา การสนับสนุน ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถาวร พลีดี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และพบว่าครูผู้สอนมีความต้องการที่จะพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อที่จะได้นำความรู้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน แต่ยังไม่ได้ลงมือทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการวิจัยในชั้นเรียน สาเหตุที่ครูมีความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา ทำให้ครูต้องศึกษาค้นคว้า พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ครูจะต้องพัฒนาวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ การพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) กับครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาในการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กล่าวว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 มีความต้องการพัฒนาในการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติ อินทร์ไต่โล่ (2545 : 89) ที่พบว่า ครูอาจารย์ที่สอนระดับต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้อุในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งรวมถึงการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง (2545 : 71) ที่พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและขนาดโรงเรียนต่อความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งการที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยเริ่มงานวิจัยในปีการศึกษา 2545 และในปีการศึกษา 2546 เป็นต้นมา กระแสของการปฏิรูป

การศึกษาทำให้ครูทุกคนต้องพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน และการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ระบุเกี่ยวกับการวิจัยไว้ในมาตรา 24 (5) และมาตรา 30 ว่า ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นผลมาจากปัจจัยอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการทำวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูมีผลงานวิจัยส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง (สายศิลป์ สายชั้น. 2544 : บทคัดย่อ) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ว่าจะสอนในระดับชั้นใด จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพัฒนาวิชาชีพครูให้เข้าสู่มาตรฐานของการจัดการศึกษา ส่งผลให้ความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนมีระดับที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดหาแหล่งข้อมูล เอกสารและตำราเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนงบประมาณ อุปกรณ์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเพื่อให้คำปรึกษาและเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ามีความต้องการรู้กระบวนการวิจัยทั้ง 7 ด้านมาก

1.2 ครูผู้สอนควรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และควรดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชีวิตประจำวัน

1.3 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับโรงเรียน ควรจัดเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งจากผลการวิจัยได้สรุปว่าครูมีความต้องการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

1.3.1 การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

1.3.2 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน

1.3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด

1.3.4 การเขียนรายงานการวิจัย

1.3.5 การทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์และสรุป

1.3.6 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.3.7 การออกแบบการทดลอง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- 2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการการพัฒนาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 3 หรือช่วงชั้นที่ 4 เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY